

Szemés sávar

13. szám

TEÁTRUM PINCEHELY GALÉRIA

2015. november | december

„az ember galériája” TPG Csoport
alkalmi kiadványa

VIDÉKI SZELEP I.

Kortárs Művészeti Fórumok
a TPG-ben

FÁTYOL ZOLTÁN

költő, festőművész kiállítása

VIDÉKIBBEK

A Miskolci Egyetem Kulturális és
Vizuális Antropológiai Intézetének oktatója,
R. Nagy József által összeállított kiállítás

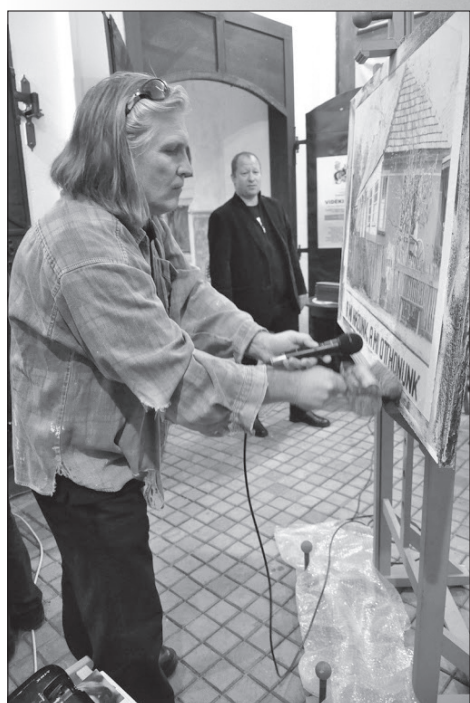
SZEMES CSAVAR | „az ember galériája” TPG Csoport
alkalmi kiadványa

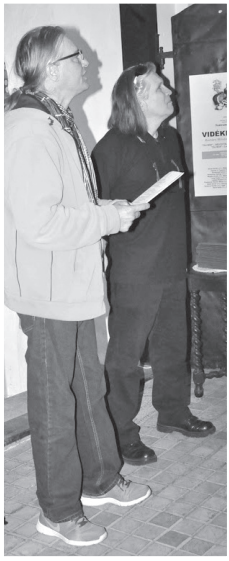
VIDÉKI SZELEP I.

„TÁJ BOKSZ” – SECCO FALKA II. – Nemzetközi Festészeti Találkozó
„TÁJ BOKSZ” – (Land art közeli munkák, objektumok)

TPG, 2015. október 8–31. | Kurátor, rendező: Urbán Tibor

Képek a kiállításról

SZEMES CSAVAR [„az ember galériája” TPG Csoport
alkalmi kiadványa

Fátyol Zoltán

Költő és festőművész kiállítása

TPG, 2015. november 5–28.

Köszöntőt mondott:

Kákóczki András művészettörténész, a Miskolci Galéria intézményvezetője és **Urbán Tibor** képzőművész, a kiállítás kurátora

A kiállítást megnyitotta:

Fátyol Zoltán költő, festőművész

Közreműködött:

Bendzsák Erika fuvolaművész

FÁTYOL ZOLTÁN ÉLETRAJZA

1954-ben született Debrecenben; tanulmányok: Medgyessy Ferenc Képzőművészeti Kör Debrecen; 1972-76 Eger Tanárképző Főiskola rajz-matematika szak; 2003-2007 Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem néprajz szak; 1984 Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének tagja; 1992 Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének tagja; 1972 óta vesz részt kiállításokon.

Díjak, ösztöndíjak: 1991, 1997 Hajdúsági Nemzetközi Művésztelep Káplár Miklós Díj; 1991, 1993 Hajdú-Bihar Megyei Őszi Tárlat nívódíj; 1992 Hajdúsági Nemzetközi művésztelep nívódíj; 1994 A Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége országos kiállításának nívódíja; 1995 Debreceni Tavaszi Tárlat nívódíj; 2000 Holló László Díj; Przemysl – Lengyelország Ezüst Négyszög Biennálé, a Przemysli Vajdaság nagydíja; 1991 Lulea–Svédország, Experimental Painting nemzetközi művésztelep ösztöndíja; 1994 Gallspach – Ausztria, nemzetközi művésztelep ösztöndíja; 1993, 1998, 2000 Debrecen Kultúrájáért Alapítvány ösztöndíja; 2004 MAOE ösztöndíj; Debrecen Város Csokonai Díja; Sikeres NKA pályázat önálló kiállítás megrendezéséhez; 2005 Debreceni Tavaszi Tárlat Debrecen Város Díja; 2009 Móré Mihály-díj Derecskei grafikai művésztelep; 2009 Toyama Japán, nemzetközi művésztelep ösztöndíja; 2011 Debrecen Országos Nyári Tárlat nívódíja; 2012 Przemysl – Lengyelország Ezüst Négyszög Triennálé nívódíja; 2012 Debreceni Tavaszi Tárlat nívódíj; 2013 Sikeres NKA pályázat új művek létrehozására; 2015 Debrecen, Tavaszi Tárlat H-B megyei önkormányzat díja; 2015 Przemysl – Lengyelország Ezüst Négyszög Triennálé Honorable Award.

éltet-e az örökélet?

(Arthur Rimbaud - nak)

Öt közül a negyedik oldalt választották.
Nézzük meg hivatalosan, hogy
a megjelölt rész működik-e; egy
kezdőtől merész a felhívás, mert a
kérdéses lap egy spárgagombolyag
pozícióját vizsgálja az öröklétben.

Elhangzott mégis; mennyi naiv hit
volt benne – rosszállást és csodálatot
egyszerre váltva ki –, csak az áruba
bocsátott műtárgyakban van hasonló.

De a kétely, persze, a nyugtot nem
engedő, ami nyomában jár: kétesélyes-e
a válasz? ott munkált mindenkiben.

Innen, már csak egyetlen apró
fejmozdulat és a tekintet rábukkan
a kivetett emberre – sűrű masszában,
vagy üreges űrben, bárhogya is
képzeli el –, az örökéletben
fölvett folyton változó helyzetére.

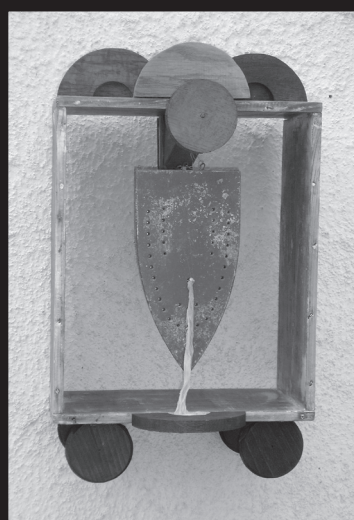
megsebzett realitás

alapvetően minden meztelen
csiga ragasztószerként funkcionál
mint egy végtelen és lassú öltés
nyomvonalak mint beteg életek
hűvös húrjai megpróbáltatások

fölött a megsebzett realitás nem
más mint felhasított vászon rajta
lábujjakkal festett hajópadló és
sárga szék a háttérben mosoda
és egy reszketeg levelű fűz

fehér- és feketebőrű gróf között áll
a vamp akit bánat facsar ebben az
időben hosszú nyúlt kezével
jeget tör és vízbe meríti darabjait
ez már az átmetszett kép mögött

van a túlnani mindig érdekesebb
a ragyogás tartózkodó és hűvös
elhalványul ott a szél előkerül
a Sky-kard is valahonnan s míg
suhog markolatán elszárad a kéz

SZEMES CSAVAR [„az ember galériája” TPG Csoport
alkalmi kiadványa

Vidékiebbek

A Miskolci Egyetem Kulturális és Vizuális Antropológiai
Intézetének oktatója, **R. Nagy József** által összeállított kiállítás

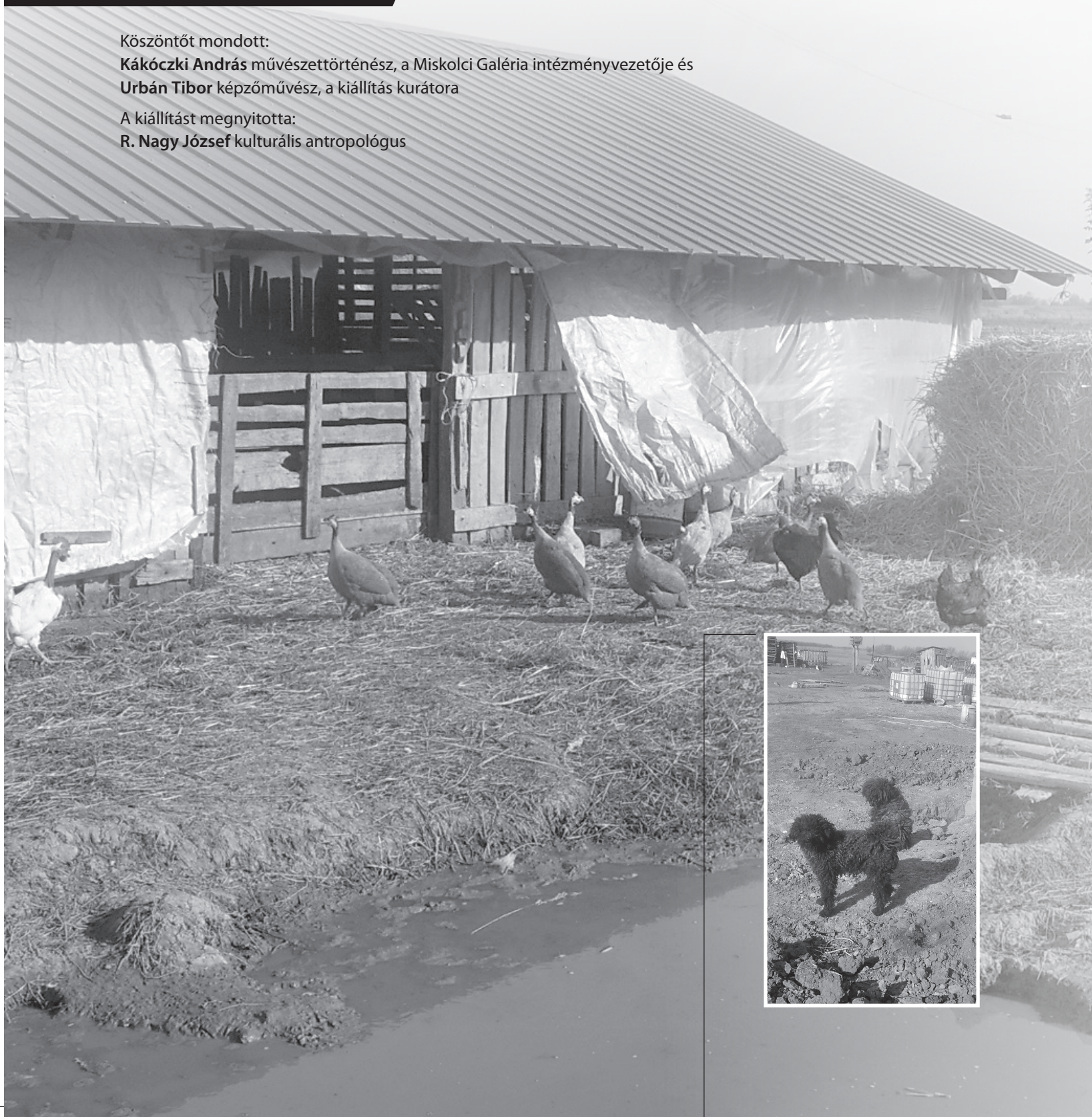
TPG, 2015. december 3–31.

Köszöntőt mondott:

Kákóczki András művészettörténész, a Miskolci Galéria intézményvezetője és
Urbán Tibor képzőművész, a kiállítás kurátora

A kiállítást megnyitotta:

R. Nagy József kulturális antropológus

Vidékibbek

A társadalomtudományok nehezen tudják alkalmazni a széles körben elterjedt vidéki kifejezést. Nem kellőképpen konkrét, térben és időben számos értelmezése létezik, sőt, szinte maga a viszonylagosság. A múltban, de napjainkban is annak lehetünk tanúi, hogy a vidékiségi alá- és fölérendelésen alapuló viszonyrendszere mindent átsző, ami vidéki. A nagyobb, jelentősebb települések lakói mindig is alkalmazták a „vidéki”, „vidéken élő”, „vidékről bejáró”, „vidéki ember” kifejezéseket, amikor egy a sajátjukénál kisebb, perifériálisabb település lakosságáról ejtettek szót. S azok szintúgy, amikor a még alacsonyabb presztízzsel rendelkező falvak népét emlegették. Így érthető igazán a bulváros címadás, hiszen mindig léteznek „vidékibbek”. A sor vége felé, így például a csereháti térségben a legkisebb, halmozottan hátrányos, a vidéki sorban leghátul álló falvak lakói kölcsönösen, oda-vissza alapon egymást is így különböztetik meg. Az egyik falu azért vidéki, mert ott más vallásúak élnek, a másikban nagy a cigánylakosság aránya, a harmadikba hosszabb ideig tart a busz útja, a negyedikben nincs a mobiltelefonok használatához térérő – egyszerűen hozzájuk képest vidékiek, vidékibbek.

A vidékiség mibenlétét maguktól a vidékiektől igyekeztük megtudni. Az Északkelet-magyarországi régióban 2014. ősze és 2015. nyara között végzett terepmunkáink során – azok mintegy mellékese-ként – egy-egy hosszabb interjú, kérdőív felvétele szünetében megkérdeztük interjúalanyainkat, hogy mi a véleményük a vidéki létről. Egy-egy kifejtést vártunk tőlük, arra ösztönözve őket, hogy számukra a vidékiséget meghatározó legfontosabb, egy nem vidéki számára is értelmezhető jelenséget emeljenek ki. Ezek után megkértük őket arra, hogy nevezzenek meg, rendeljenek az adott kijelentésükhöz egy olyan tárgyat, ami véleményük szerint méltóképpen reprezentálja a vidékiségről vallott gondolataikat. Voltak, akik a közvetlen, kézzelfogható illusztráció keretein belül maradtak, de voltak olyanok is, akik összetett absztrahálás, illetve asszociációs gondolkodási folyamat végén meglepő eredményekkel szolgáltak. Kézenfekvő volt például a falvak életét, főleg annak hanghatásait heti szinten jellemző tollfelvásárló ügynökök említésekor egy zsák libatollat megnevezni a vidékiségi tárgyi illusztrációjaként. Már kevésbé

egyértelmű volt egyik másik beszélgetőtársunk azon kijelentése, hogy az ő vidéki, a városi emberénél jóval szabadabb létét leginkább egy klasszikus blokkolóóra kiállítása jelenthetné. S amikor egyik interjúalanyunk egy fallal egybeépített, de félig meddig kibontott vízcsőhálózatot vizionált vidékisége jelképeként, már nehezebb volt megérteni a miérteket. Az ő világában ugyanis a vidéki ember szükségszerűen magára utalt, saját maga problémáit magának kell megoldani, mindennek ő a gazdája, a háza előtt járda szennyét, havát ő kell eltakarítsa, szemetét főszedje, ő kell figyeljen az idegen zajokra, jelenségekre, a saját környezetében mindenért ő a felelős, az illetékes. Még a láthatatlan dolgok is hozzá tartoznak, mint amilyen a falban lévő, de meghibásodható vízvezeték. „Az is az én problémám. Itt bármi történik, azt nekem, saját magamnak kell megcsinálnom.” – mondta.

Kérdéseink feltétele során nem ügyeltünk a reprezentativitásra. Megkérdeztünk fiatalot és öreget, nőt és férfit, vallásost és ateistát, cigányt és magyart, kicsi és nagy faluban élő, ha azonban lehetőség nyílt rá, előnyben részesítettük azokat, akik városból költöztek falusi körülmények közé. Ők az úgynevezett gyűttmentek, a bebírók, a hétvégiek, városiak, a turisták – kit hogyan neveznek újonnan választott lakhelyükön. Feltevésünk szerint ők azok, akik többféle lakóhelytípusban megszerzett tapasztalataik okán összehasonlító szemlélettel képesek reflektálni jelen vidéki létükre.

A kiállítás szöveges anyagának részét képezi, az interjúrészletek kvázi lábjegyzeteként a társadalomtudósi szakma terminus technikusaiiban megjelenő jelenség-azonosító szavai is. Ebben persze benne van az értelmiség irányába tett enyhe fricska szintúgy, mint annak jelképe, hogy vidékiek és vidékibbek, illetve a nagyvárosok, s a főváros sohasem volt egységére egyre kevesebb a remény. A jelenben meg tapasztalható társadalmi problémák sora közel végtelen, de abban majd' mindenki egyetért, hogy a vidékiségi problémája az egyik legsúlyosabb, valamiféle közös megoldást sürgető. Még akkor is, ha jelen kiállítás sokkal inkább kíván derűs, elfogadó és erőt sugárzó lenni, mintsem kesergő.

R. Nagy József

Szemes Csavar

„az ember galériája” TPG Csoport alkalmi kiadványa

Kiadja a Herman Ottó Múzeum – Miskolci Galéria

3530 Miskolc, Rákóczi u. 2. www.miskolcigaleria.hu

Felelős kiadó: **Kákóczki Andás** intézményvezető

Alapító szerkesztő, kurátor: **Urbán Tibor**

Tipográfia: **Tóth Péter**

Fotó: **Fátyol Zoltán, Kiss Ágoston, Urbán Tibor**

Korrektor: **Madarász Györgyi**

Készült 400 pld-ban 3725/2015.

A TPG Kiemelt támogatói:

Á.Tóth és Barátai Produkciós és Reklámügynökség Kft.
(grafikai tervezés és nyomdai kivitelezés)

A borító Fátyol Zoltán munkájának felhasználásával készült.

A hátsó borítón: a SECCO FALKA II. előkészületi munkái közben
(Urbán Tibor, Urbán Bence)

Teátrum Pincehely Galéria

Színháztörténeti és Színészmúzeum
(3530 Miskolc, Déryné u. 3.)

Á.Tóth & Barátai
PRODUKCIÓS ÉS REKLÁMÜGYNÖKSÉG KFT.